

Bezoekadres
Jodenbreestraat 25
1011 NH Amsterdam

Gemeente Amsterdam

Postbus 2758
1000 CT Amsterdam
Telefoon 020 552 9111
Fax 020 552 7787
info@dro.amsterdam.nl
www.dro.amsterdam.nl

Technische Adviescommissie Hoofdgroenstructuur (TAC)

Stadsdeel Amsterdam-Noord
Dagelijks bestuur
t.a.v. de heer J.L.L. Gilliam
Postbus 37608
1030 BB Amsterdam

Datum
Ons kenmerk
Behandeld door
Doorkiesnummer
E-mail

N. Bosch
020 552 7953
n.bosch@dro.amsterdam.nl

Onderwerp   Advies Bestemmingsplan Nieuwendam-Zuid II

Geachte meneer Gilliam,

Op 22 april 2011 is door u een advies gevraagd voor de nieuwe versie van bestemmingsplan Nieuwendam-Zuid II, te Amsterdam-Noord. Aangezien het hier gaat om een initiatief in de Hoofdgroenstructuur is een advies van de Technische Adviescommissie Hoofdgroenstructuur (TAC) vereist, conform de beleidsregels zoals vastgelegd in de 'Structuurvisie Amsterdam 2040 - Economisch sterk en duurzaam'. Ten aanzien van de eerdere versie van dit bestemmingsplan heeft de TAC in maart 2011 een negatief advies afgegeven. Voor uw stadsdeel was dit aanleiding om inhoudelijke wijzigingen door te voeren. Op uw verzoek om het TAC advies hierop aan te passen, heeft de TAC u in een schriftelijke reactie laten weten graag de gewijzigde versie opnieuw ter advisering aangeboden te krijgen.

Beleidskader Structuurvisie

Het plangebied van het bestemmingsplan Nieuwendam-Zuid II kent volgens de Structuurvisie Amsterdam 2040 drie verschillende groentypen, namelijk sportpark, ruigtegebied/struinnatuur en volkstuintpark/schoolwerktuin. Bij de toetsing op inpasbaarheid worden de voor het betreffende groentype geldende richtlijnen gehanteerd.

De volgende richtlijnen gelden voor het groentype 'sportpark':

Sportpark	
Gebruik, gewenste beleving	Sportparken: alle terreinen voor (landgebonden) sport in verenigings- en/of clubverband. Sportparken worden gebruikt voor intensieve sportbeoefening en dienen daarnaast voor de recreatieve sportbeoefening en als onderdeel van het openbare leven op wijkniveau. De bezoekers zijn voornamelijk georganiseerde en ongeorganiseerde sporters en toeschouwers. De grotere parken hebben daarnaast een beperkte functie als wandelgebied. Belangrijk is dat de parken op een goede manier zijn ingebed in de stedelijke omgeving, vrij toegankelijk en uitnodigend zijn en geen geïsoleerde eenheden vormen. Onderscheid kan hierbij gemaakt worden naar (kleinschalige) stedelijke parken en de (grootschalige) groene sportparken.
Gewenste zonering	Velden, vrijetijdsaanbod (binnen en buiten) voor intensief gebruik, met ruimte voor toeschouwers. Waar afscheiding gewenst is groene randen met waterlijst voor verfraaiing en afscherming, rekening houdend met de sportfunctie.
Type beheer	Velden: intensief, gericht op een optimaal sportief gebruik. Groene Randen: intensief, gericht op groene verfraaiing van het sportpark, zowel voor de bezoekers als voor de omwonenden. Als het Sportpark in een ecologische structuur ligt dan dient het water in de waterlijst natuurvriendelijk (extensief) te worden aangelegd en onderhouden. Voorbeeld: sportpark Middenmeer, liggend in het Ecolint.
Ontsluiting	Intensief.
Bezoekersdruk	Hoog.
Voorbeelden	Stedelijke sportparken: Olympiaplein, J.Banckersweg, Jan van Galenstraat, Tuindorp Oostzaan, Tennis-park Linnaeushof. Groene sportparken: Ookmeer, Middenmeer-Voorland, Sloten, Kadoelen, De Weeren, W.H. Vliegenbos.
Beleidsintentie	Stedelijke sportparken: Stedelijke sportparken zijn de (vaak kleinschalige) in de wijken geïntegreerde sportparken, waaronder tennisparken. Centraal staat het in stand houden van een kleinschalig fijnmazig sportaanbod. De velden en vrijetijdsaanbod (binnen en buiten) worden ingericht voor optimaal sportief gebruik. Bij voorkeur dienen gebouwde voorzieningen zoveel mogelijk geclusterd in aangrenzende bouwblokken te worden gevestigd. Groene sportparken: De groene sportparken zijn de grotere sportparken (waaronder de in het Sportplan genoemde topparken Bijlmerpark, Ookmeer, Eendracht, Sloten, Middenmeer-Voorland) die qua locatie nauw aansluiten op de groenstructuur van de stad (waaronder golfterreinen). Naast sportbeoefening staat hier ook groenbeleving en groene recreatie centraal. Bebouwing dient zoveel mogelijk in geclusterde vorm op het sportpark plaats te vinden. Het openbare en (fysiek) open karakter van de sportparken moet worden versterkt. Groene, recreatieve routes over het park verbinden stad en ommeland. Modernisering waarbij het bestaande groene karakter niet wezenlijk verandert geldt als inpasbaar binnen sportparken. Het sportpark is hoogwaardig landschap-pelijk vorm gegeven. Het groen dient vooral ter verbinding en verfraaiing. Een waterlijst om het gebied en een goede dooradering met sloten zorgt voor waterberging en biedt daarnaast kansen voor de natuur. Als het sportpark in of nabij een ecologische structuur ligt (Middenmeer in ecolint, Sportpark Sloten bij Groene As) dan dienen de waterpartijen met natuurvriendelijke oevers te worden ingericht en natuur-vriendelijk te worden beheerd. Het bebouwings-/verhardingspercentage bedraagt op zowel stedelijke als groene sportparken maxi-maal circa 15% van de totale oppervlakte van het betreffende sportpark. Voor sportparken waar op het moment van vaststelling van de Structuurvisie al een hoger percentage voor bebouwing/verharding is én voor topparken (vastgesteld en vast te stellen in toekomstige Sportnota's), geldt een percentage van circa 20%. Kunstgras en verharding ten behoeve van sportuitoefening vallen niet onder de verhardingsnorm en zijn toegestaan. Parkeerfaciliteiten (inclusief gewapend gras) vallen wel onder de verhardingsnorm. Evenementen die aansluiten bij de mogelijkheden, het karakter, de omvang en de opzet van het sport-park (bijvoorbeeld sportevenementen en manifestaties).
Inpasbare voorzieningen	Recreatieve routes, voorzieningen voor intensief sportief en maatschappelijk (mede)gebruik, zoals een beheerdersgebouw, (multifunctioneel) clubgebouw, maatschappelijke voorzieningen (kinderopvang, voorzieningen voor buurtactiviteiten en onderwijs), commercieel sportaanbod (indoorsport en leisure-functies), commerciële functies (gezondheidscentra, fysio, kleinschalige overnachtingsmogelijkheden geli-eerd aan topsport), mits een directe versterkende link aan het sportaanbod blijvend gegarandeerd kan worden. Op de groene sportparken zijn overdekte voorzieningen alleen inpasbaar als ze het groene karakter van het sportpark niet aantasten.

De volgende richtlijnen gelden voor het groentype 'volkstuinpark/schoolwerktuin':

Volkstuinpark/schoolwerktuin	
Gebruik, gewenste beleving	<p>Onderscheid wordt gemaakt tussen volkstuinparken in de stadsrand en verder weg gelegen tuinparken. In deze laatste vindt relatief meer verblijfsrecreatie plaats.</p> <p>Volkstuinen zijn bedoeld voor dag- of verblijfsrecreatie, met onderhoud van sier- en groentetuinen als dagelijkse bezigheid. Voor de belevingskwaliteit zijn belangrijk: een gevoel van afstand tot de stad, de verzorgdheid en aantrekkelijkheid van het complex (waarbij onderhoud een doorslaggevende rol speelt) en de sociale samenhang binnen het park.</p> <p>Het volkstuinpark moet mede een publieksfunctie vervullen, bijvoorbeeld door middel van een voorlichtingscentrum of kleine markt in de entreezone.</p> <p>Indien deel uitmakend van een recreatief of ecologisch netwerk, moet het park ook een groene wandel- of fietsroute of ecologische verbindingzone bezitten.</p> <p>Bebouwing en verharding moeten ondergeschikt blijven aan de groenfunctie.</p> <p>Schoolwerktuinen zijn specifiek bestemd om schoolkinderen groente, fruit en bloemen te laten kweken. Schoolwerktuinen hebben een educatieve ruimte nodig en een beheergebouw. De publieksfunctie is beperkt.</p>
Gewenste zonering	<p>Entreezone met verenigings- en publieksvoorzieningen.</p> <p>Tuinparken, gescheiden door hagen, windsingels en dergelijke.</p> <p>Bij volkstuinparken: doorgaande routes, ingericht als recreatieve wandel- en fietsroute.</p> <p>Buitensingel en ringsloot, natuurvriendelijk ingericht en beheerd.</p>
Type beheer	Intensief. Natuurlijke delen extensief.
Ontsluiting	Maximaal.
Bezoekersdruk	gemiddeld (volkstuinparken), laag (schoolwerktuinen).
Voorbeelden	Sloterdijkermeer/Ons Genoegen, Amstelglorie, Ons Buiten, Klein Danzig, schoolwerktuinen Baanackerspark.
Beleidsintentie	<p>Volkstuinparken dienen een openbaar karakter te krijgen.</p> <p>Stimuleren van culturele voorzieningen die passen bij het gebied (bijvoorbeeld beeldentuin).</p> <p>Schoolwerktuinen dienen primair het onderwijs.</p> <p>Voor elk park is een beheerplan nodig voor het gemeenschappelijke groen volgens Nationaal Keurmerk Natuurlijk Tuinieren.</p> <p>Alleen op de verblijfsrecreatieve tuinparken is het toegestaan gedurende april t/m september te overnachten.</p> <p>Kleinschalige evenementen (bijvoorbeeld informatiemarkt, culturele voorstellingen).</p>
Inpasbare voorzieningen	<p>Bebouwing en verharding, ondergeschikt aan de groenfunctie.</p> <p>Kleinschalige voorzieningen voor tuinverenigingen.</p> <p>Volkstuinparken: Voorzieningen die het medegebruik stimuleren, zoals wandelpaden, kleinschalige horeca, kinderspeelplaats, sportveldjes, kunstobjecten.</p> <p>Voorzieningen gericht op natuureducatie.</p>

De volgende richtlijnen gelden voor het groentype 'ruigtegebied/struinnatuur':

Ruigtegebied/struinnatuur	
Gebruik, gewenste beleving	Wild ogende gebieden die voor Amsterdam zeldzame planten en dieren bevatten en mogelijkheden bieden voor natuurbeleving vanaf de randen of vanaf ongebaande paden door het gebied. Natuur- en landschapgerichte recreatie, met een gevoel van afstand tot de stad. Mogelijkheden voor 'natuurvorsen'. Hoewel kleinschalige voorzieningen nodig zijn, ligt de kwaliteit van de beleving in het ongeplande karakter: ontwerper en beheerder blijven achter de schermen.
Gewenste zonering	Entreezone. Achterland (het eigenlijke ruigtegebied).
Type beheer	Extensief. Intensief toezicht en voorlichting door beheerders (natuurwachters).
Ontsluiting	Entreezone maximaal. Achterland extensief (voetpaden, laarzenpaden). Soms zeer beperkt toegankelijk, dan geen entreezone.
Bezoekersdruk	Laag.
Voorbeelden	Natuurdeel Diemerpark, Geuzenbos, Oeverlanden, Nieuwe Meer in Amsterdamse Bos, Joodse begraafplaats in Flevopark, Ecozone Schellingwoude, Brettenzone, Noorder IJplas, Riethoek en Hoge Dijk.
Beleidsintentie	Deze gebieden mogen niet opgevolgd raken met andere functies of met andersoortige groenfuncties (volkstuinten, sportparken, parken e.d.). Intensieve recreatievormen en recreatie die niet primair op de natuur is gericht, zijn niet toegestaan. Kleinschalige evenementen (bijvoorbeeld informatiemarkt).
Inpasbare voorzieningen	In entreezone informatieborden, banken, prullenbakken, fietsenrekken, eventueel een klein infocentrum en beheerderonderkomen (vergelijk natuurtuin De Wiedijk). In het achterland hoogstens onverharde of half verharde wandelpaden en op natuurbeleving gerichte voorzieningen als een vogeluitkijkhut.

Het plan

Voor Nieuwendam-Zuid, dat deel uitmaakt van Amsterdam en het stadsdeel Amsterdam-Noord, is een nieuw bestemmingsplan opgesteld. Het gebied wordt aan de oostzijde begrensd door de oostgrens van terrein Oranjewerf en aan de noordzijde door de Nieuwendammerdijk, terwijl aan de westzijde de grens wordt gevormd door het hart van de Meeuwenlaan en aan de zuidzijde door het hart van de Vogelkade. De groenvoorzieningen in het plangebied bestaan uit het Vliegenbos en het groen rondom de Grote Die. In het Vliegenbos bevindt zich een onderkomen van de scouting, een camping en sportvoorzieningen bestaande uit tennisbanen en een voetbalveld. Voor de rest zijn de voorzieningen in het bos beperkt en bestaan uit bankjes en fiets- en wandelpaden. Aan de zuidzijde van het Vliegenbos bevindt zich het volkstuintenpark Buitenzorg.

Dit nieuwe bestemmingsplan voorziet in optimalisatie van het gebruik van het sportpark in het Vliegenbos. Het is de bedoeling dat de bestaande voetbalvelden worden omgezet in acht tennisbanen en een miniveld voor de jeugd ter vervanging van de tennisbanen op sportpark Elzenhagen. De bestaande bebouwing (voetbalhonk) is al gesloopt en vervangen door een clubgebouw met kleedruimten, een kantine, bestuurskamers en bergingen. Naast het gebouw wordt een terras en een speelplaats voor kinderen gerealiseerd. Het clubgebouw en het terras beslaan een oppervlakte van 800 m². Hiervoor is reeds een vergunning verleend. De bestaande parkeervoorzieningen zijn uitgebreid met 62 parkeerplaatsen aan de oostzijde van het terrein.

De verkeersintensiteiten op de Nieuwendammerkade zijn in de huidige situatie 500 motorvoertuigen per etmaal, in de toekomst (2020) 400 motorvoertuigen. Het tennispark zal mogelijk meer verkeer aantrekken dan de huidige voetbalvelden, maar dit zal gelet op de omvang van het sportpark niet of nauwelijks invloed hebben op de doorstroming van het verkeer op de Nieuwendammerkade.

Gronden met de bestemming 'sport' zijn bestemd voor sportvelden en bijbehorende voorzieningen als een clubgebouw met een kantine, kleedruimten, bergingen en andere nevenruimten, parkeervoorzieningen, verkeersareaal, nuts-, groen- en speelvoorzieningen, water en waterhuishoudkundige voorzieningen. Voor gebouwen geldt een maximum oppervlakte van 300 m² en maximum bouwhoogte van 6,5 meter. In afwijking op het bepaalde is een groter bruto vloeroppervlak gebouwen toegestaan op voorwaarde dat de bebouwing ten behoeve van de sportvoorzieningen en de verharding van het verkeersareaal en parkeervoorzieningen samen maximaal 20% van het oppervlak van het bestemmingsvlak beslaan.

Onder de specifieke gebruiksregels is opgenomen dat de gronden maximaal 100% verhard mogen worden ten behoeve van sportuitoefening en 20% ten behoeve van parkeervoorzieningen en verkeersareaal, waarbij de op grond van lid 13.2.2. toegestane gebouwen moeten worden meegerekend.

Er zijn plannen voor de bouw van een opblaasbare tennishal inclusief technische ruimten, maar hiervan wordt gesteld dat deze nog onvoldoende concreet zijn om mee te nemen in dit bestemmingsplan. Hiervoor zal een afzonderlijke planologische procedure worden doorlopen. Uitgangspunt voor het bestemmingsplan is dat de vergunde bebouwing wordt vastgelegd.

Op de camping zijn in het verleden zogenaamde trekkershutten geplaatst. Het huidige bebouwingspercentage van de camping is daardoor 8%, terwijl het vigerende bestemmingsplan 5% toestaat. Het nieuwe bestemmingsplan limiteert het bebouwingspercentage tot deze 8%.

Terreinen met de bestemming 'Recreatie 1' zijn bestemd voor een kampeerterrein met inbegrip van daarbij behorende toilet- en doucheruimten, receptie, trekkershutten, groepsaccommodatie, ondersteunende horeca, detailhandel, bergingen en andere nevenruimten.

Gronden met de bestemming 'Groen' zijn bedoeld voor groenvoorzieningen, fiets- en/of wandelpaden, speel- en nutsvoorzieningen, aan de hoofdfunctie ondergeschikte verkeersvoorzieningen en recreatieve voorzieningen gericht op natuurbeleving, zoals een natuurtuin met bijbehorende voorzieningen zoals een informatiecentrum en beheerdersonderkomen. Qua bebouwing zijn binnen de bestemming groen gebouwen ten dienste van de bestemming en bouwwerken geen gebouwen zijnde toegestaan met een maximale bouwhoogte van 3 meter.

Advies

Op grond van de door u verstrekte informatie (voorontwerp-bestemmingsplan Nieuwendam-Zuid II zijnde toelichting, voorschriften, 4 plankaarten [versie 8 april 2011] en de brief d.d. 22 april 2011 met kenmerk Z11-32922/) constateert de TAC dat in het bestemmingsplan in vergelijking met de eerdere versie een aantal verbeteringen is doorgevoerd.

In uw brief van 22 april j.l. (kenmerk Z11-32922/) is uw reactie op de eerdere opmerkingen van de TAC puntsgewijs uiteengezet. Uit het eerste punt begrijpen wij dat u de mening van de TAC deelt dat een verhardingspercentage van 8 voor de camping het maximaal toelaatbare is. Verder geeft u aan dat het voornemen om te komen tot het realiseren van een opblaasbare tennishal uitstaat totdat daarover een projectbesluit wordt genomen. Op grond van de in de Structuurvisie vastgelegde richtlijnen zal de TAC te zijner tijd over dat voornemen adviseren.

Met betrekking tot de uitbreiding van de beschikbare parkeerruimte met 62 plaatsen merkt de TAC het volgende op. Blijkens de Toelichting (p. 41) is de tennisclub Elzenhagen per 1 april 2011 op het sportpark Vliegenbos gevestigd terwijl de Structuurvisie op 17 februari van dit jaar door de Gemeenteraad is vastgesteld. In de voorafschaduw van de vaststelling van de Structuurvisie hebt u besloten tot de aanleg van 62 aanvullende parkeerplaatsen om daarmee het maximale verhardingspercentage van het sportpark te kunnen verhogen van 15 naar 20. Die handelwijze was strijdig met de reeds langer bekende intenties van het ontwerp van de Structuurvisie met betrekking tot de sportparken. U had ook anders kunnen besluiten, maar het is niet aan de TAC om daarover te oordelen. Dat u hebt besloten tot een dergelijke vergroting van de beschikbare parkeerruimte, wijst erop dat u rekent met een niet onaanzienlijke vergroting van de automobilititeit. Uit de Toelichting heeft de TAC niet de indruk gekregen dat u dit effect voldoende hebt doordacht, maar het oordeel daarover staat niet aan de TAC.

Na de realisering van het genoemde aantal aanvullende parkeerplaatsen blijft het totaal van het bebouwde en verharde areaal beneden de 20%, het in de Structuurvisie voor sportparken genoemde maximum. Terecht wijst u erop dat kunstgras en terreinverharding voor sportbeoefening niet in dat maximum worden meegerekend. Mogelijk ten overvloede zij vermeld dat groen uitgevoerde parkeerplaatsen wel tot het verharde areaal gerekend moeten worden. Dat de TAC een voorkeur heeft voor het in groen uitvoeren van de parkeerruimte, zal u niet verbazen.

Afgezien van het feit dat de TAC nog steeds van mening is dat de in de Structuurvisie gehanteerde functieomschrijvingen voor de onderscheiden groentypen ongewijzigd in de bestemmingsplannen overgenomen behoren te worden, geven de aangereikte stukken de commissie geen aanleiding tot het maken van aanvullende opmerkingen en acht de TAC het voorliggende plan inpasbaar in de Hoofdgroenstructuur.

Hoogachtend,

Prof. dr. G.J. Borger
Voorzitter van Technische Adviescommissie Hoofdgroenstructuur